

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Milady Haplové v právní věci žalobkyně **L. H.**, zastoupené JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem se sídlem Bryksova 939, 198 21 Praha 9, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 19. 2. 2004, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 8. 2004 č. j. 33 Cad 46/2004 – 21,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 8. 2004 č. j. 33 Cad 46/2004 – 21 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen stěžovatelka) napadla kasační stížností v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 2. 2004. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla žádost o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. s odůvodněním, že podle posudku lékaře OSSZ v Třebíči ze dne 10. 2. 2004 není stěžovatelka plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 35 % a podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %.

Stěžovatelka namítala ve včas podané kasační stížnosti, že se v žalobě soustředila na důvody, pro něž žalovaná zamítla její nárok a vadnost rozhodnutí žalované přesvědčivě prokázala, ale nezabývala se jinými aspekty svého případu. Pokud soud žalobu zamítl ze zcela jiného důvodu – kvůli nezbytné době pojištění („žalobkyně v rozhodném období,

tj. od 30. 1. 1994 do 29. 1. 2004 neplní potřebnou dobu pojištění v délce pěti let, celé toto období žalobkyně nepracovala, byla v evidenci úřadu práce, proto jako dobu pojištění lze hodnotit pouze 3 roky jako dobu pojištění“), pak stěžovatelka vznáší námitky, protože v rozhodnutí soudu spatřuje následující pochybení: 1) Urologický nález ze dne 30. 1. 2004 se nezabýval otázkou, kdy nastaly skutečnosti v něm zjištěné, proto bylo nesprávné bez dalšího stanovovat rozhodné období tímto datem. 2) Soud se nezabýval otázkou, v jakých dobách z údajného celkového rozhodného období stěžovatelka pobírala hmotné zabezpečení, když tato doba se počítá zvlášť a spokojil se s odkazem na ust. § 5 odst. 1 písm. n) zákona č. 155/1995 Sb., že se zhodnocují maximálně 3 roky jako doba pojištění v případě, že pojištěnec byl v evidenci úřadu práce. 3) Soud se nezabýval otázkou, zda v rozhodném období nevznikl stěžovateli nárok na započtení jiných dob pojištění, např. podle písm. t) či u) § 5 odst. 1 zákona. Stěžovatelka tedy uplatnila důvody podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhla, aby kasační stížnost byla zamítnuta jako nedůvodná, neboť žaloba byla Krajským soudem v Brně zamítnuta z důvodu dostatečného odborného posouzení zdravotního stavu stěžovatelky ke dni vydání napadeného rozhodnutí PK MPSV ČR v Brně a podmínka splnění podmínky potřebné doby pojištění pro vznik nároku na plný invalidní důchod nebyla předmětem přezkumu.

Ze spisu Krajského soudu v Brně vyplývají následující, pro věc podstatné skutečnosti:

Žalovaná vydala dne 19. 2. 2004 rozhodnutí, kterým zamítla žádost stěžovatelky o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zák. č. 155/1995 Sb. s odůvodněním, že podle posudku lékaře OSSZ v Třebíči ze dne 10. 2. 2004 není plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 35 % a podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %.

V podané žalobě stěžovatelka namítala pochybení při posouzení zdravotního stavu, které spatřuje v tom, že její zdravotní stav měl být posouzen podle kapitoly XI, oddíl A, položka 6, bod c) přílohy č. 1 (správně č. 2) k vyhl. č. 284/1995 Sb. v platném znění, kde je míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovena 70ti – 80ti %, nebo podle kapitoly X, oddíl E, položka 3, písm. b), kde je míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovena 60ti – 70ti %. V doplnění žaloby stěžovatelka namítala, že posudek lékaře ze dne 10. 2. 2004 vycházel z nesprávného posouzení chorob, jimiž trpí a je přesvědčena, že pokles její výdělečné činnosti činí více než 66 % podle přílohy č. 2 k vyhl. č. 285/1995 Sb. v platném znění (správně č. 284/1995 Sb.), pokud by choroby byly hodnoceny podle kapitoly XI, oddílu A, položky 6, bodu c), případně kapitoly X, oddílu E, položky 4, bodu c) (toto onemocnění zřejmě nebylo v posudku bráno v úvahu). Navrhla, aby shora uvedené rozhodnutí bylo zrušeno.

Podle posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR se sídlem v Brně (dále jen PK MPSV ČR) ze dne 29. 6. 2004 byla stěžovatelka k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované plně invalidní podle § 39 odst. 1 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb. v platném znění, neboť šlo u ní o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 66 % a vznik plné invalidity byl stanoven dnem 30. 1. 2004. Posudková komise určila jako rozhodující příčinu dlouhodobě

nepříznivého zdravotního stavu k datu napadeného rozhodnutí žalované ze dne 19. 2. 2004 chronickou pyelonefritidu solitární levé ledviny, již bez hydronefrozy a bez případné lithiazy nebo striktury močovodu, bez retence N-látek v seru, s chronifikovanou infekcí ledviny a močových cest, s přetrvávajícím rozšířením dutého systému ledviny. Šlo o stav postupně progredující s určitostí od urologického nálezu z 30. 1. 2004. Pokles schopnosti soustavné výtělečné činnosti k datu napadeného rozhodnutí posudková komise stanovila podle vyhl. č. 284/1995 Sb. v platném znění v době napadeného rozhodnutí, přílohy č. 2 kapitoly XI, oddílu A, položky 6, písm. b) 60ti % na horní hranici rozpětí a zvýšila podle § 6 odst. 4 cit. vyhl. výše uvedenou míru poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti s ohledem nato, že se na dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu podílí svým působením více příčin, o 10 % na celkových 70 %. Toto hodnocení komise stanovila podle urologické kontroly z 30. 1. 2004.

Ve správním spise žalované - v dávkovém spise stěžovatelky je, mimo jiných listin z dřívější doby, založena žádost stěžovatelky o plný invalidní důchod ze dne 15. 12. 2003, záznam o jednání OSSZ v Třebíči o posouzení zdravotního stavu podle § 8 zák. č. 582/1991 Sb. v platném znění ze dne 10. 2. 2004, který byl podkladem pro rozhodnutí žalované napadené žalobou a potvrzení Úřadu práce v Třebíči ze dne 11. 12. 2003 o vedení stěžovatelky v evidenci uchazečů o zaměstnání na úřadu práce od 24. 2. 1994 do 11. 12. 2003. Žádné další listiny o skutečnostech rozhodných pro rozhodnutí o žádosti stěžovatelky o plný invalidní důchod ze dne 15. 12. 2003 se v dávkovém spise nenachází.

Z protokolu o jednání Krajského soudu v Brně ze dne 16. 8. 2004 vyplývá, že soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím, posudkem PK MPSV ČR v Brně ze dne 29. 6. 2004, záznamem o jednání lékařky OSSZ v Třebíči ze dne 10. 2. 2004, žádostí o plný invalidní důchod ze dne 15. 12. 2003 a osobním listem důchodového pojištění ze dne 5. 9. 2000. Žalobkyně pak uvedla, že v roce 1996 nepracovala, byla uchazečkou o zaměstnání u úřadu práce. Nato jí bylo soudem vysvětleno, že pro přiznání plného invalidního důchodu neplní potřebnou dobu pojištění dle osobního listu důchodového pojištění a účastníci neměli návrhy na doplnění dokazování.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 16. 8. 2004 zamítl žalobu žalobkyně poté, co v odůvodnění konstatoval prokázání splnění podmínky plné invalidity na základě posudku PK MPSV ČR Brno, který považoval za úplný a přesvědčivý a poté, co zejména z osobního listu důchodového pojištění ze dne 5. 9. 2000 zjistil, že stěžovatelka nesplnila potřebnou dobu pojištění v rozhodném období od vzniku plné invalidity od 30. 1. 1994 do 29. 1. 2004, (v rozsudku uvedeno zjevně nesprávně od 31. 4. 1994 do 29. 1. 2004), když z potvrzení Úřadu práce v Třebíči ze dne 11. 12. 2003 zjistil, že stěžovatelka byla v evidenci tohoto úřadu práce jako uchazečka o zaměstnání vedena od 24. 2. 1994 a u jednání sama potvrdila, že v té době nikde nepracovala, neboť její zdravotní stav jí to neumožňoval a konstatoval, že žalovaná postupovala správně, když ve výroku napadeného rozhodnutí uvedla, že žalobkyně nesplnila podmínky ust. § 38 zák. č. 155/1995 Sb., i když v odůvodnění rozhodnutí neplnění doby pojištění nebylo uvedeno. Přestože v přezkumném řízení bylo zjištěno, že stěžovatelka plní jednu z podmínek ust. § 38 zákona, tj. že je plně invalidní, pro vznik nároku na plný invalidní důchod ale nezískala potřebnou dobu pojištění, proto podmínky nároku na plný invalidní důchod nebyly splněny. Rozhodnutím žalované nebyl plný invalidní důchod přiznán právem, i když z jiných důvodů, než které byly v žalobou napadeném rozhodnutí uplatněny.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu důvodů uplatněných stěžovatelkou v kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Z ust. § 38 zák. č. 155/1995 Sb. vyplývá, že pojištěnec má nárok na plný invalidní důchod, jestliže se stal plně invalidní a získal potřebnou dobu pojištění, přičemž zbývající podmínky v tomto zákonném ustanovení uvedené, nejsou pro danou věc rozhodné. Žalovaná shora cit. rozhodnutím ze dne 19. 2. 2004 zamítla žádost o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zák. č. 155/1995 Sb. a rozhodnutí odůvodnila odkazem na posudek lékaře OSSZ v Třebíči ze dne 10. 2. 2004, podle něhož stěžovatelka není plně invalidní, protože z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 35 %. Žalovaná tedy zamítla žádost o plný invalidní důchod pro neplnění jedné z podmínek nároku na plný invalidní důchod a to podmínky zdravotní. Zda žadatelka plnila další podmínku nároku na plný invalidní důchod, žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí nezmínila, proto také žaloba stěžovatelky obsahově směřovala proti rozhodnutí žalované námitkou, že posudek lékaře ze dne 10. 2. 2004, na jehož podkladě žalovaná rozhodovala, vycházel z nesprávného posouzení chorob jimiž trpí. Krajský soud v Brně postupoval správně, když ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb. si pro své řízení vyžádal posudek PK MPSV ČR se sídlem v Brně. Z tohoto posudku ze dne 29. 6. 2004 pak zjistil, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované 19. 2. 2004 plně invalidní podle § 39 odst. 1 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb. v platném znění, přičemž datum vzniku plné invalidity bylo posudkovou komisí stanoveno dnem 30. 1. 2004. Poté krajský soud sám zkoumal, zda stěžovatelka plní druhou podmínku nároku na plný invalidní důchod tedy, zda získala potřebnou dobu pojištění v rozhodném období. Provedl důkaz osobním listem důchodového pojištění stěžovatelky ze dne 5. 9. 2000 založeným v dávkovém spise, potvrzením Úřadu práce v Třebíči ze dne 11. 12. 2003 a vycházel ze sdělení žalobkyně, že v roce 1996 nikde nepracovala, jak je uvedeno v protokole o jednání. Tímto postupem krajský soud nahrazoval řízení před správním orgánem o žádosti o plný invalidní důchod. Koneckonců sama žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že podmínka splnění potřebné doby pojištění pro vznik nároku na plný invalidní důchod nebyla předmětem přezkumu. Tato podmínka ani nemohla být předmětem soudního přezkumu z důvodu, že žalovaná o plnění podmínky potřebné doby pojištění pro vznik nároku na plný invalidní důchod neprováděla dokazování, neboť je zřejmě považovala za nadbytečné. Na tomto místě je soud nucen uvést, že potvrzení Úřadu práce v Třebíči ze dne 11. 12. 2003 není vyčerpávajícím podkladem a podkladem pro zjištění plnění potřebné doby pojištění pro vznik nároku na plný invalidní důchod nemůže být ani osobní list důchodového pojištění ze dne 5. 9. 2000, obsahující přehled dob pojištění žalobkyně pouze do 27. 7. 2000.

Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že stížní námitky stěžovatelky směřující proti stanovenému rozhodnému období, hodnocení doby evidence stěžovatelky jako uchazečky o zaměstnání v evidenci úřadu práce bez zkoumání, zda a kdy pobírala hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání a nezkoumání jiných dob pojištění, směřují do té části rozsudku Krajského soudu v Brně, v níž se soud zabýval otázkou, zda stěžovatelka plní či neplní potřebnou dobu pojištění, jako jednu z podmínek vzniku nároku na plný invalidní důchod. Krajský soud pochybil, když posuzoval podmínku plnění potřebné doby pojištění na základě neúplných podkladů obsažených v dávkovém spise správního orgánu, který se v řízení o žádosti stěžovatelky o plný invalidní důchod podmínkou potřebné doby pojištění nezabýval. Stížní námitky stěžovatelky jsou proto důvodné. Jde o vadu řízení před soudem ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d).

Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek Krajského soudu v Brně podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán právním názorem tak, že zruší napadené rozhodnutí žalované pro vady řízení, neboť k datu vydání napadeného rozhodnutí dne 19. 2. 2004 stěžovatelka plnila zdravotní podmínku pro vznik nároku na plný invalidní důchod podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona, ale žalovaná neprováděla dokazování o podmínce potřebné doby pojištění pro vznik nároku na plný invalidní důchod podle § 38 a § 40 zákona.

Nejvyšší správní soud nemohl přihlídnout k právnímu názoru v rozhodnutí ze dne 10. 8. 2004 č. j. 3 Ads 38/2003 – 63, neboť v řízení před krajským soudem byl v té věci proveden důkaz osobním listem důchodového pojištění obsahující přehled všech dob pojištění až do vzniku plné invalidity.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 15. prosince 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu